

Curtea Supremă de Justiție
DECIZIE

27 aprilie 2016

mun. Chișinău

Colegiul penal al Curții Supreme de Justiție în componență:
Președinte – Nicolae Gordilă,
Judecători – Ion Guzun și Liliana Catan,
examinînd admisibilitatea în principiu a recursului ordinar, declarat de avocatul Marinescu Dumitru în numele inculpatei Vitvițaia Svetlana, prin care se solicită casarea sentinței Judecătoriei Botanica, mun. Chișinău din 29 decembrie 2014 și decizia Colegiului penal al Curții de Apel Chișinău din 06 iulie 2015, în cauza penală, în privința inculpatei

Vitvițaia Svetlana Nicolai, născută la 09.06.1966, domiciliată în mun. Chișinău, str. Independenței, nr.5, ap.79.

Termenul examinării cauzei:

1. *Instanța de fond de la 02.12.2013 pînă la 29.12.2014;*
2. *Instanța de apel de la 27.03.2015 pînă la 06.07.2015;*
3. *Instanța de recurs de la 08.02.2016 pînă la 27.04.2016.*

Procedura prevăzută de art. 431 alin. (1) pct. 1¹) Cod de procedură penală a fost legal executată.

Colegiul penal al Curții Supreme de Justiție asupra recursului ordinar în cauză în baza actelor din dosar,

CONSTATĂ:

1. Prin sentința Judecătoriei Botanica, mun. Chișinău din 29 decembrie 2014, Vitvițaia Svetlana, a fost condamnată în baza art. 191 alin. (2) lit. c) și d) Cod penal, la 4 ani închisoare, cu privarea de dreptul de a ocupa funcții sau de a exercita o anumită activitate cu răspundere materială pe un termen de 2 ani.

Conform art. 84 alin. (4) Cod penal, la pedeapsa aplicată s-a adăugat parțial pedeapsa neexecutată stabilită prin decizia Colegiului penal al Curții de Apel Chișinău din 06.03.2014, fiindu-i stabilită lui Vitvițaia Svetlana, pedeapsă în formă de închisoare pe termen de 9 ani, cu privarea de dreptul de a ocupa funcții sau de a exercita o anumită activitate cu răspundere materială pe un termen de 3 ani.

În baza art. 85 Cod penal, la pedeapsa aplicată s-a adăugat parțial partea neexecutată a pedepsei stabilite prin sentința Judecătoriei Botanica, mun. Chișinău din 31.03.2013, fiindu-i stabilită lui Vitvițaia Svetlana pedeapsă definitivă cu închisoare pe termen de 10 ani în penitenciar pentru femei de tip închis, cu privarea de dreptul de a ocupa funcții sau de a exercita o anumită activitate cu răspundere materială pe un termen de 4 ani.

S-a dispus admiterea acțiunii civile a SRL „Cosicon”, fiind dispusă încasarea de la Vitvițaia Svetlana în beneficiul lui SRL „Cosicon”, suma de 7 858 lei și 86 bani cu titlu de prejudiciu material.

2. Pentru a se pronunța, instanța de fond a constatat că, inculpata Vitvițaia Svetlana, la 29.08.2013 fiind angajată în calitate de vânzătoare în cadrul SRL „Cosicon” în ghereta amplasată pe adresa mun. Chișinău, bd. Dacia colț cu str. Cuza Vodă, conform ordinului nr. 339/13-A din 29.08.2013, fiind încheiat cu ea contractul individual de muncă nr. 2908/13 din 29.08.2013 și acordul privind răspunderea materială deplină a angajatului din 29.08.2013, în perioada de timp de la 02.09.2013 pînă la 05.09.2013, aflîndu-se la locul său de serviciu, avînd în gestiune bunurile materiale din gheretă și bani din casă, folosindu-se de situația sa de serviciu, acționînd în scopul însușirii ilegale a bunurilor altei persoane a delapidat bani și bunuri materiale în suma totală de 7 858 lei și

cu cele însușite a părăsit locul comiterii infracțiunii, cauzându-i lui SRL „Cosicon” o daună materială considerabilă în suma totală de 7 858 lei.

3. Nefiind de acord cu sentința în cauză, avocatul Marinescu Dumitru în numele inculpatei Vitvițcaia Svetlana, a depus apel la data de 04.03.2015, prin care a solicitat repunerea în termen a apelului, admiterea acestuia cu casarea sentinței și pronunțarea unei decizii prin care Vitvițcaia Svetlana să fie achitată pe art. 191 alin. (2) lit. c) și d) Cod penal, din motivul că fapta nu întrunește elementele constitutive ale infracțiunii. În motivele apelului a invocat că, instanța de fond în motivarea sentinței a enumerat doar acele acțiuni procesuale efectuate la faza urmăririi penale fără să facă analiză din punct de vedere a coroborării probelor cu situația de fapt existentă și redată din declarațiile martorilor.

Mai invocă apelantul că, conform declarațiilor, inculpata Vitvițcaia Svetlana, întradevăr a fost angajată în calitate de vânzătoare la ghereta amplasată pe adresa mun. Chișinău, bd Dacia colț cu str. Cuza-Vodă ce aparține lui SRL „Cosicon”. La 02.09.2013, aflându-se la serviciu, a ieșit din gheretă și nu a încuiat ușile, deci în acest timp oricine putea intra și sustrage banii din ghereta respectivă. Potrivit declarațiilor martorului Costețchi Dumitru, la 05.09.2014, a fost sunat de către colega lui Vitvițcaia Svetlana care i-a comunicat că ultima, cu niște cunoscuți de-ai săi, în interiorul gheretei consumă băuturi alcoolice, astfel oricare dintre aceste persoane puteau sustrage banii respectivi.

4. Prin decizia Colegiului penal al Curții de Apel Chișinău din 06 iulie 2015, a fost respins ca nefondat apelul declarat de avocatul Marinescu Dumitru în numele inculpatei Vitvițcaia Svetlana, cu menținerea sentinței.

4.1. Pentru a se pronunța, instanța de apel a menționat că, la pronunțarea sentinței, instanța de judecată corect a stabilit circumstanțele de fapt și de drept și just a ajuns la concluzia că inculpata a săvârșit infracțiunea imputată. Aceste împrejurări au fost constatate din totalitatea de probe acumulate la cauza penală, fiind corect apreciate, respectându-se prevederile art. 101 Cod de procedură penală, din punct de vedere al pertinentei, concluziei, utilității și veridicității, iar toate probele în ansamblu — din punct de vedere al coroborării lor.

Instanța de apel a considerat ca corectă încadrarea juridică a infracțiunii comise de către Vitvițcaia Svetlana și anume în baza art. 191 alin. (2) lit. c) și d) Cod penal, delapidarea averii străine, adică însușirea ilegală a bunurilor altei persoane, încredințate în administrarea vinovatului, săvârșită cu cauzarea de daune în proporții considerabile și cu folosirea situației de serviciu - fapt care și-a găsit deplină confirmare prin declarațiile reprezentantului părții vătămate, a martorilor acuzării și probelor din materiale administrate.

Instanța de apel a reținut că, nerecunoașterea vinovăției de către inculpata Vitvițcaia Svetlana nu echivalează cu achitarea acesteia de vreme ce există probe pertinente și concludente care în ansamblu din punct de vedere al coroborării lor dovedesc vinovăția ei în săvârșirea infracțiunii incriminate.

Totodată, au fost respinse ca neîntemeiate argumentele apelantului precum că inculpata la 02.09.2013, a ieșit din gheretă, pe timp de 20 minute și nu a încuiat ușile, și oricine putea intra și sustrage banii din ghereta respectivă, deoarece inculpata Vitvițcaia Svetlana nu a sesizat în acest sens poliția despre comiterea unui eventual furt de bunuri din proprietatea SRL „Cosicon”.

Conform ordinului nr. 339/2013-A din 28.08.2013, s-a constatat că inculpata a fost angajată în cadrul SRL „Cosicon”, în calitate de vânzătoare, având semnat și acordul privind răspunderea materială deplină a angajatului.

Potrivit pct. 1.1 din contractul menționat „angajatul își asumă responsabilitatea deplină pentru păstrarea și utilizarea conform destinației a valorilor materiale transmise spre folosire

și administrare de către administrație (societate)”. Astfel, bunurile i-au fost încredințate inculpatei Vitvițcaia Svetlana în temeiul raporturilor de muncă, pentru a fi comercializate și ulterior pentru a fi predată suma de bani obținută ca urmare a comercializării mărfii.

În circumstanțele date, versiunea apărătorului inculpatei, precum că instanța de fond a fost părtinitoare declarațiilor prezentate de către acuzarea de stat, astfel încât careva probe directe și pertinente în demonstrarea vinovăției inculpatei nu au fost prezentate, nu poate fi reținută pe motivul că potrivit art. 24 Cod de procedură penală, părțile participante la judecarea cauzei au drepturi egale, fiind învestite de legea procesuală penală cu posibilități egale pentru susținerea pozițiilor lor. Instanța de judecată a pus la baza sentinței numai acele probe la cercetarea cărora părțile au avut acces în egală măsură. Părțile în procesul penal și-au ales poziția, modul și mijloacele de susținere a ei de sine stătător, fiind independente de instanță, de alte organe ori persoane.

Istanța de apel a respins ca fiind irelevante declarațiile inculpatei privind absența sa la momentul inventarierii și întocmirii actelor de inventariere, deoarece la inventarierea din 02.09.2013 și 05.09.2015 aceasta a fost prezentă, însă a refuzat să semneze, fapt consemnat în acte.

De asemenea, instanța de apel, nu a depistat careva încălcări de procedură la acumularea probelor sau încălcări a drepturilor și intereselor inculpatei ori a părții vătămate pe tot parcursul procesului penal.

În asemenea circumstanțe, instanța de apel constată că atât în cadrul urmăririi penale, cât și în cadrul cercetării judecătorești, vina inculpatei în comiterea infracțiunii incriminate și-a găsit confirmare pe deplin.

Totodată, instanța de fond la stabilirea pedepsei, a ținut cont de prevederile art. 7, 61, 75 Cod penal și anume de caracterul și gradul prejudiciabil al infracțiunii comise de către inculpată, de motivul acesteia, de caracterul și gradul pericolului social al infracțiunii comise, de persoana celui vinovat, de circumstanțele cauzei care atenuază ori agravează răspunderea, de influența pedepsei aplicate asupra corectării și reeducării vinovatei, precum și de condițiile de viață a familiei acesteia.

Analizând circumstanțele stabilite și ținând cont de scopul penal îndreptat spre restabilirea echității sociale, corectarea inculpatei, precum și prevenirea săvârșirii de noi infracțiuni cât din partea acesteia, atât și a altor persoane, instanța de apel a considerat fondată corectarea și reeducarea lui Vitvițcaia Svetlana, prin izolarea reală de societate, stabilindu-i pedeapsa cu închisoare în funcție de fapta săvârșită, pedeapsă pe care o consideră echitabilă în raport cu circumstanțele cauzei.

5. Nefiind de acord cu hotărârile pronunțate, avocatul Marinescu Dumitru în numele inculpatei Vitvițcaia Svetlana, făcând trimitere la prevederile art. 427 alin. (1) pct. 12) Cod de procedură penală, declară recurs ordinar, prin care solicită casarea hotărârilor menționate mai sus, rejudecarea cauzei și pronunțarea unei hotărâri de achitare în privința inculpatei Vitvițcaia Svetlana. Recurentul invocă dezacordul cu modalitatea de apreciere a probelor, declarațiile martorului Costețchi Dumitru nu pot fi puse la baza condamnării deoarece nu corespund realității; banii puteau fi sustrași de oricare persoană; în cauză dată sunt prezente relații civile; fapta nu întrunește elementele constitutive ale infracțiunii imputate.

5.1. Potrivit prevederilor art. 431 alin. (1) pct. 1¹) Cod de procedură penală, procurorul a prezentat referință privind opinia asupra recursului declarat de avocatul Marinescu Dumitru în numele inculpatei Vitvițcaia Svetlana, prin care a menționat că, este de poziția respingerii acestui recurs, deoarece recurentul invocă dezacordul cu modalitatea de apreciere a probelor, or motivele de reapreciere a probelor nu se conțin în temeiurile prevăzute la art. 427 alin. (1) Cod de procedură penală. Din textul deciziei

rezultă că instanța de fond a analizat obiectiv probele administrate și hotărîrea cuprinde motivele pe care se întemeiază soluția de condamnare și această hotărîre corespunde prevederile art. 414, 417 Cod de procedură penală.

6. Examinînd admisibilitatea în principiu a recursului ordinar declarat, fără citarea părților, în camera de consiliu în baza motivelor invocate în recurs și în raport cu materialele dosarului, Colegiul penal conchide asupra inadmisibilității acestuia din următoarele considerente.

Potrivit dispoziției art. 432 alin. (2) pct. 4) Cod de procedură penală, instanța de recurs examinînd admisibilitatea în principiu a recursului declarat împotriva hotărîrii instanței de apel, fără citarea părților, este în drept să decidă inadmisibilitatea acestuia în cazul în care constată că argumentele invocate în recurs sunt vădit neîntemeiate.

Conform prevederilor art. 424 alin. (2) Cod de procedură penală, instanța de recurs examinează cauza numai în limitele temeiurilor prevăzute exhaustiv de art. 427 Cod de procedură penală, care în mod obligatoriu trebuie să fie invocate de recurent.

Recurentul în recursul său invocă ca temei prevederile pct. 12) alin. (1) al art. 427 Cod de procedură penală, care prevede că: hotărîrea instanței de apel poate fi supusă recursului pentru a repara erorile de drept comise de instanțele de fond și de apel în cazul în care faptei săvîrșite i s-a dat o încadrare juridică greșită.

Instanța de recurs este în drept să intervină în soluția instanței de apel, inclusiv și să o caseze, atunci cînd se constată comiterea unei erori de drept, dar va ține seama de starea de fapt deja constatată prin hotărîrea judecătorească definitivă.

În esență, recurentul invocă că, instanța de fond și cea de apel nu au apreciat la justa valoare probele administrate în cauză, ajungînd neîntemeiat la concluzia despre condamnarea lui Vitvițaia Svetlana în baza art. 191 alin. (2) lit. c) și d) Cod penal.

Verificînd materialele dosarului în raport cu criticele recurentului, Colegiul penal conchide că la judecarea apelului instanța a examinat cauza sub toate aspectele, complet și obiectiv, adoptînd o soluție corectă privind menținerea sentinței instanței de fond prin care inculpata a fost condamnată în baza art. 191 alin. (2) lit. c) și d) Cod penal, care este argumentată și corespunde circumstanțelor de fapt și de drept stabilite în speța dată.

Referitor la motivul invocat de recurent precum că, între inculpata și partea vătămată sunt prezente relații civile, Colegiul penal menționează că, în baza relațiilor existente dintre părți, confirmate prin contractul individual de muncă și contractul de răspundere materială deplină, angajatorul i-a încredințat făptuitorului bunurile în administrare. Or, potrivit doctrinei penale, încredințarea acestora este un act cu semnificație juridică de manifestare a voinței persoanei, ce răspunde celor trei condiții: creează în sarcina făptuitorului dreptul de a deține bunurile respective, precum și atribuția de a le administra; făptuitorului îi revine răspunderea pentru respectarea regimului de utilizare a bunurilor, precum și pentru asigurarea integrității lor. Bunurile pot fi încredințate în virtutea funcției de răspundere a făptuitorului, a raporturilor contractuale sau a însărcinării speciale din partea persoanei care le încredințează: încredințarea bunurilor în virtutea raporturilor contractuale poate fi făcută de orice subiecți al dreptului civil, fie de persoane fizice sau juridice, încredințarea bunurilor în celelalte cazuri se face, în principiu în privința bunurilor persoanelor juridice, în cadrul raporturilor de muncă. Aceste cazuri fiind legate de regulă, de folosirea de către făptuitor a situației de serviciu, prevăzută de art. 191 alin. (2) lit. d) Cod penal.

Astfel, tocmai relațiile de muncă existente dintre părți, au și determinat încadrarea acțiunilor inculpatei la componenta „delapidării”, or, asumîndu-și în temeiul celor două contracte nominalizate mai sus, angajamentul asigurării integrității bunurilor încredințate spre gestionare, ea le-a însușit, cauzîndu-i proprietarului prejudiciu considerabil. Iar

argumentul apărării privind lipsa probelor ce ar confirma vinovăția inculpatei, vine în contradicție cu aspectele de fapt a cauzei și în primul rând cu actele de inventariere de la f.d.13-20 vol. I, care nu au fost contestate de inculpata.

Referitor la latura obiectivă, se constată că, au fost stabilite toate elementele privind:

1) fapta prejudiciabilă care constă în acțiunea de însușire ilegală, adică de sustragere;

2) urmările prejudiciabile sub forma prejudiciului patrimonial efectiv;

3) legătura de cauzalitate dintre fapta prejudiciabilă și urmările prejudiciabile.

În concluzie, se reține că probele prezentate conțin o dovadă convingătoare despre săvârșirea faptei încriminate, de către Vitvițcaia Svetlana.

De asemenea, Colegiul penal reiterează că, așa cum rezultă din textul deciziei atacate, instanța de apel și-a motivat decizia în conformitate cu prevederile art. 417 alin. (1) pct. 8) Cod de procedură penală, astfel, decizia cuprinde temeiurile de fapt și de drept care au dus, la caz, la adoptarea soluției expuse pe larg în pct. 4.1 din prezenta decizie.

Deci, făcând o analiză minuțioasă a materialelor cauzei, Colegiul penal constată că alegațiile recurentului privitor la pretinsa eroare judiciară reținută la calificarea juridică a acțiunilor inculpatei este vădit nefondată, iar instanța de apel, de altfel și cea de fond, corect și-au motivat soluția de respingere a argumentelor invocate de reprezentantul inculpatei în acest sens. Or, din toate probele examinate și cercetate de către prima instanță și instanța de apel s-a constatat indubitabil că inculpata a săvârșit infracțiunea prevăzută de art. 191 alin. (2) lit. c) și d) Cod penal.

Prin urmare, instanța de recurs reiterează că, instanța de apel corect a dispus respingerea apelului declarat de avocatul Marinescu Dumitru în numele inculpatei Vitvițcaia Svetlana, apreciind argumentele expuse în textul cererii de apel, drept nefondate, din motiv că probele anexate la materialele cauzei, cert dovedesc faptul că inculpata a comis delapidarea averii străine, în circumstanțele descrise de către instanțele ierarhic inferioare.

Or, privitor la criticele expuse, se amintește că la etapa judecării recursului, instanța nu analizează conținutul mijloacelor de probă, nu dă o nouă apreciere materialului probator și nu stabilește o altă situație de fapt, acestea fiind atribuția exclusivă a instanței de fond și de apel. Deci, Colegiul penal nu va examina criticile referitoare la greșita reținere, pe baza probelor administrate în cauză, a anumitor elemente faptice, ci v-a verifica, prin raportare la situația de fapt stabilită de instanța de apel, corectitudinea încadrării juridice a faptelor săvârșite de inculpata Vitvițcaia Svetlana.

Astfel, în opinia Colegiului penal criticele recurentului referitor la stabilirea eronată a circumstanțelor de fapt privind aprecierea greșită a probelor ce nu dovedesc vinovăția inculpatei în baza art. 191 alin. (2) lit. c) și d) Cod penal, nu este incident în cazul supus judecării, din motivul că instanța de fond, cât și cea de apel au făcut o analiză completă a tuturor probelor administrate în toate fazele procesului penal, stabilind corect vinovăția inculpatei de comiterea infracțiunii prevăzute de art. 191 alin. (2) lit. c), d) Cod penal.

Colegiul penal în această ordine de idei specifică că, pentru a constitui caz de casare eroarea de fapt trebuie să fie gravă, adică, pe de o parte, să fi influențat asupra soluției cauzei, iar pe de altă parte să fie vădită, neîndoielnică. Eroarea gravă de fapt nu privește dreptul de apreciere a probelor, ci discrepanța între cele reținute de instanță și conținutul real al probelor, prin ignorarea unor aspecte evidente ce au avut drept consecință pronunțarea altei soluții decât cea pe care materialul probator o susține. Dar, verificând probatoriul administrat în cauză, prin prisma argumentelor invocate de recurent, Colegiul le consideră ca nefondate, în sensul că vinovăția inculpatei de săvârșirea infracțiunii încriminate se dovedește indubitabil din probele acumulate și că, la caz, nu a fost comisă

nici o gravă eroare de fapt de către instanța de fond sau cea de apel la judecarea cauzei, care ar duce la casarea hotărârii atacate și adoptarea unei alte soluții.

Pedeapsa stabilită inculpatei este una echitabilă la numirea căreia instanța de apel a acordat deplină eficiență prevederilor art. 7, 61,75 Cod penal, luându-se în considerație circumstanțele cauzei.

Reieșind din cele expuse, Colegiul penal apreciază ca fiind corectă concluzia instanței de apel, deoarece corespunde circumstanțelor de fapt ale cauzei, temeiurile invocate de recurent și anume art. 427 alin. (1) pct. 12) Cod de procedură penală nu persistă în cauză, iar hotărârea atacată este legală și întemeiată, ceea ce impune soluția inadmisibilității recursului, ca fiind vădit neîntemeiat.

7. În conformitate cu art. 432 alin. (2) pct. 4) Cod de procedură penală, Colegiul penal,

DECIDE:

Inadmisibilitatea recursului ordinar, declarat de avocatul Marinescu Dumitru în numele inculpatei Vitvițaia Svetlana, împotriva deciziei Colegiului penal al Curții de Apel Chișinău din 06 iulie 2015, în cauza penală, în privința lui **Vitvițaia Svetlana Nicolai**, ca fiind vădit neîntemeiat.

Decizia este irevocabilă.

Pronunțat integral la **18 mai 2016**.

Președinte:

Nicolae Gordilă

Judecători:

Ion Guzun

Liliana Catan